

Комунікаційна рамка: відновлення подання статистичної та фінансової звітності

5 липня 2025 року набули чинності зміни до пункту 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» були ухвалені Верховною Радою 18 червня та підписані Президентом України 3 липня.

Відповідно до прийнятих норм підприємці, підприємства, установи та організації знову зобов'язані подавати статистичну та фінансову звітність до органів державної статистики.

Ці зміни стали відповіддю на потреби держави, бізнесу та міжнародних партнерів у достовірних і регулярних даних. Вони враховують поточну реальність: Україна вже понад три роки живе в умовах повномасштабної війни, проте попри виклики, економіка працює, держава розвиває інституційну спроможність і потребує точної статистики для ухвалення обґрунтованих рішень.

«Відновлення звітування – стратегічно важливий крок для України. Прийняття змін до закону дозволить Держстату збирати повні дані та забезпечити якісну офіційну статистику. Це також важливо для виконання євроінтеграційних зобов'язань, зокрема передачі даних до Євростату. Дані, зібрані та оброблені Держстатом, стануть основою для формування ефективних державних політик, орієнтованих на відновлення країни, економіки, соціальної сфери. Це також означає поступове повернення до довоєнного рівня обсягу даних і повноцінне відновлення нашої роботи, яка була обмежена через війну», – зазначив Голова Державної служби статистики України Арсен Макарчук.

Навіщо це потрібно? З початком повномасштабного вторгнення у 2022 році в Україні було обмежено проведення деяких статистичних спостережень, у тому числі вибірових обстежень домогосподарств, та публікацію інформації через неповне отримання звітності. Неоприлюднення статистичних даних мало негативний вплив на:

- здатність органів державної влади та місцевого самоврядування враховувати актуальні дані при ухваленні рішень;
- можливість бізнесу, наукової спільноти та міжнародних партнерів використовувати офіційні дані для аналізу ситуації в країні;
- виконання міжнародних зобов'язань України у сфері статистики.

Що зміниться? Зміни до Закону відновлюють:

- регулярне та обов'язкове подання звітності від бізнесу;
- можливість проведення вибірових обстежень населення щодо умов життя, доходів, зайнятості, сільськогосподарської діяльності тощо;

- статистичне обґрунтування соціальної, економічної та демографічної політики тощо.

«Важливо розуміти: для більшості респондентів де-факто нічого не змінюється. Прийняття звітності не припинялося, а її подання відбувалося на добровільній основі. Так, у III кварталі 2024 року рівень звітування становив 72,3%. При чому ця цифра змінюється від області до області, та в регіонах, які знаходяться далі від лінії фронту, показник перевищує 90%. Це свідчить про високу відповідальність бізнесу. Проте через неповні дані статистичні показники залишаються нерепрезентативними, що унеможливує дотримання належного рівня якості державної статистики.

Відновлення обов’язку подання звітності насамперед стосується тих, хто із суб’єктивних причин не звітував раніше. Ми вдячні всім, хто вже працює з нами, і готові підтримувати тих, хто повертається до регулярної подачі даних», – наголосив Арсен Макарчук.

Що передбачає прийнята норма?

- Обов’язкове подання звітності:** усі респонденти (крім окремих винятків) повинні знову подавати звітність навіть під час дії воєнного стану.

- Перехідний період:** підприємства, які не подавали звітність у період дії воєнного стану, мають 3 місяці для подачі звітів за увесь період неподання.

Довідково

Зміни внесені до пункту 1 Закону України [«Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни»](#).

Законодавчі зміни передбачені підпунктом 4 пункту 2 Розділу II «Прикінцеві положення» Закону України [“Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров’я, шляхом укладення договорів керованого доступу”](#).

Основні меседжі

1. Що сталося? (Зміна законодавства)

Ключовий меседж:

З 5 липня 2025 року в Україні поновлено обов’язкове подання державної статистичної та фінансової звітності.

Пояснення:

- Це передбачено підпунктом 4 пункту 2 Розділу II «Прикінцеві положення» Закону України №4505-IX, підписаним Президентом 3 липня та офіційно опублікованим 4 липня.

- Закон повертає норму про обов’язкове звітування, яку було призупинено у 2022 році у зв’язку з повномасштабним вторгненням.

- Йдеться про внесення змін до пункту 1 Закону України №2115-IX, що скасовує пільги на період воєнного стану у частині подання звітності до Держстату.

2. Чому це важливо? (Значення для держави)

Ключовий меседж:

Без звітності — немає даних. Без даних — немає обґрунтованих рішень.

Пояснення:

- Дані Держстату — це основа державної аналітики та політик: економіка, ринок праці, соціальна сфера, відбудова.
- Уряд, міжнародні партнери, громади й бізнес очікують на точну статистичну картину.
- Повна і достовірна статистика — передумова для залучення міжнародної фінансової допомоги, донорських коштів, інвестицій та кредитування.
- Відновлення звітності — це умова прозорості, підзвітності та довіри до України як держави, що діє системно навіть в умовах війни.

3. Для кого це? (Хто має звітувати)

Ключовий меседж:

Обов'язкове звітування відновлено для всіх підприємств, установ і організацій, які підпадають під державне статистичне спостереження.

Пояснення:

- Звітувати мають і комерційні, і бюджетні установи.
- Дані подаються за звичними формами через електронні сервіси.
- Якщо організація має сумніви щодо своєї залученості до звітування, це можна перевірити за допомогою сервісу за [кодом ЄДРПОУ](#) або звернувшись до відповідного територіального управління органів державної статистики.

4. Що з минулими періодами? (Три роки без звітності)

Ключовий меседж:

Респонденти мають подати звітність за весь період неподання до 5 жовтня 2025 року.

Пояснення:

- Це – тримісячний перехідний період, запроваджений для того, щоб організації могли без штрафів відновити звітність за 2022–2025 роки.
- Це – унікальна можливість "перезапустити" облік без наслідків і санкцій.
- Почати звітувати зараз – це уникнути навантаження, додаткового стресу та мати достатньо часу на консультації.

5. Що ми пропонуємо респондентам? (Замість страху – сервіс)

Ключовий меседж:

Ми не караємо – ми підтримуємо. Держстат — це сервіс, а не лише контроль.

Пояснення:

- Розроблені зручні онлайн-інструменти: «Кабінет респондента», сервіс за кодом ЄДРПОУ, готові макети звітів.
- Ми вдячні бізнесу, який звітував добровільно навіть у найважчі місяці. У деяких регіонах рівень подання перевищував 90%.

6. Яка мета кампанії? (Не лише повідомити – надихнути)

Ключовий меседж:

Це не про папери. Це про зміст і довіру. Кожен звіт – це внесок у відновлення України.

Пояснення:

- Мета кампанії – поінформувати і мотивувати, а не залякати.
- Ми говоримо мовою спільної відповідальності, а не погроз.
- «Звітування – це не бюрократія. Це – основа довіри і розвитку».
- Наш головний слоган: «Дані важливі».

7. Цитати для використання (публічні меседжі Голови Держстату)

«Ми не можемо дозволити собі ухвалювати рішення “наосліп”. Повернення до звітності – це повернення до державного управління, яке ґрунтується на фактах, а не припущеннях».

«Навіть під час війни бізнес продовжував звітувати. Це — доказ зрілості нашого суспільства. Тепер – наша черга створити умови для зручного і гідного звітування».

«Кожен поданий звіт – це ваша участь у великій спільній справі. Разом ми повертаємо не просто звітність. Ми повертаємо дані, зміст і довіру до держави».

8. Як спікерам взаємодіяти з аудиторією?

▪ **Фокусуйтеся на вигодах для респондентів.** Говоріть про сервіси, підтримку, нові можливості.

▪ **Нагадуйте про термін – 5 жовтня.** Це ключова дата для перехідного періоду.

▪ **Не акцентуйте на санкціях.** Розмова має бути про партнерство, а не покарання.

▪ **Говоріть просто і людяно.** Уникайте складної термінології, коли виступаєте перед широкою аудиторією.